

קורס ACI מס' 6: סוטרת להב היהלום

תשובות לשיעורי הבית

שיעור 1

1. תן את השמות בסנסקריט ובטיבטית לסוטרת להב היהלום (מסלול טיבטי- גם בטיבטית).

סנסקריט: **Vajra Chedika**

טיבטית:

དོར་ཇུཔ་པ།

Dorje Chupa

2. ציין את שמם של המחברים של שני הביאורים ההודים לסוטרה זו וציין באילו שנים הם חיו.

א. מאסטר וסובהנדו ~350 לספירה

ལོཔུན་ཡིག་ཉེན།

Loppun yik nyen

ב. מאסטר קאמאלאשילה ~750 לספירה

ལོཔོན་ཀ་མ་ལ་གྲི་ལ།

Lopon Kamalashila

3. תן את שמו של הביאור היחיד שנכתב במקור בטיבטית עבור יצירה זו, ציין את שם המחבר, באילו שנים הוא חי ואת שם מנזר הבית שלו.

הביאור הטיבטי היחיד שידוע לסוטרת להב היהלום נקרא אור על הדרך לחופש ונכתב על ידי Choney Drakpa Shedrup (1675-1748) ממנזר סרה מיי

ཐར་ལམ་གསལ་བའི་ཉི་མ།

Tarlam selway nyima

ཅོན་གྲགས་པ་བཤད་སྐབ།

Choney Drakpa Shedrup

4. הסבר את שלוש המשמעויות של המילה "יהלום" שבכותרת.

היהלום בסוטר זה משמש כמטאפורה לריקות בשלושה אופנים:

- א. החשוב ביותר, יהלום הינו הדבר הקרוב ביותר בעולמנו הפיסי למשהו שהוא באמת אולטימטיבי, או "הכי" מכל דבר (במקרה הזה, הדבר הכי חזק בעולם) - ואדם שרואה ריקות ישירות נוכח בכך באופן מאוד עוצמתי.
- ב. היהלום הינו חומר פיסי צלול לחלוטין: אילו היה קיר עשוי מיהלום בינינו ובין אובייקט כלשהו בו היינו מביטים, לא היינו מסוגלים לראות את היהלום. בדומה לכך, לכל אובייקט סביבנו יש את הריקות שלו, אך איננו מסוגלים לראותה.
- ג. כאשר יהלום נשבר לרסיסים, כל רסיס הינו יהלום טהור ומושלם, עד לרמה המולקולרית. כך גם כל מקרה של ריקות - הוא תמיד לחלוטין, 100% העדר של אובייקט בעל קיום עצמי.

5. מדוע זה חשוב להכליל את המילה המקורית "להב" בכותרת?

אדם הרואה ריקות ישירות חווה באופן חזק את המטפורה של היהלום, ובדיוק באותה המידה, הם גם מבינים שהיהלום הוא רק מטפורה - זהו רק סוג "פחות" של הדבר אולטימטיבי, בעוד שהדבר האולטימטיבי האמיתי הוא הריקות. ולכן, היהלום הוא האובייקט הקרוב ביותר לריקות במציאות הרגילה שלנו, אך למעשה, הוא כלל לא מתקרב להיות אולטימטיבי כמו הריקות. במובן הזה, היהלום "נחתך" או מובס על ידי הריקות, ולכן מאוד חשוב להשאיר את המילה "להב" בכותרת, ולא להתייחס לסוטר כ"סוטר היהלום".

6. מהי השאלה ששואל סובהוטי את לורד בודהה בתחילת הסוטר?

הו המבורך! מה לגבי אותם בודהיסטיות שעלו בבטחה על דרך החמלה? כיצד ראוי שיחיו את חייהם? כיצד עליהם לתרגל? כיצד צריכים הם לשמור את מחשבתם?

קורס ACI מס' 6: סוטרות להב היהלום

תשובות לשיעורי הבית

שיעור 2

1. תן את ההגדרה הקצרה של השאיפה להארה אשר נאמרה על ידי מאיטרייה, הבודהה הבא (מסלול טיבטי-גם בטיבטית)

השאיפה להגיע להארה מלאה למען כל הבריאיה.

སེམ་མཁའ་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར།
ཡང་དག་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད།

Semkye pa ni shendun chir

Yangdak dzokpay jangchub du

2. הסבר את ההבדל בין הצורה ה"כוזבת" של השאיפה לבין הצורה ה"אולטימטיבית" (מסלול טיבטי-גם) השם הטיבטי של השתיים בטיבטית).

הצורה ה"כוזבת" של השאיפה להארה היא זו המתוארת לעיל: הכוונה להשיג הארה מלאה למען כל הבריאיה. המילה "כוזבת" מתייחסת למציאות הכוזבת, היחסית.

הצורה ה"אולטימטיבית" של השאיפה להארה היא למעשה התפיסה הישירה של ריקות או של מציאות אולטימטיבית.

ཀུན་ཇོབ་སེམ་མཁའ་བསྐྱེད།

Kundzob semkye

དོན་དམ་སེམ་མཁའ་བསྐྱེད།

dundam semkye

3. מהי המשמעות המילולית של המושג הטיבטי ל"נירוונה"? למה מתייחסת כל מילה בביטוי זה? (מסלול טיבטי-גם בטיבטית).

המונח הטיבטי ל"נירוונה" הוא "לעבור מעבר לצער". הצער כאן מתואר על ידי Choney Lama Drakpa Shedrup כצמד של קארמה ונגעים רוחניים וכן הסבל עצמו. "לעבור מעבר" לאלו משמעותו לחסל אותם לצמיתות בתוכך.

སྔ་ངན་ལས་འདས་པ།

nga- ngen le depa

4. תאר את האובייקט אשר אותו אנו מפריכים כאשר אנו מדברים על ריקות (מסלול טיבטי- תן את המילה בטיבטית ל"אובייקט שאותו אנו מפריכים")

המילה "ריקות" מתייחסת להיעדר של משהו - כמו פיל סגול בעל שני ראשים בגובה 30 מטר, המתרוצץ פה בחזר- שבכל מקרה, מעולם לא היה יכול להיות קיים. אנו קוראים לזה "האובייקט שאנו מכחישים". זה מתייחס לכל דבר שאיננו קיים כתפיסה שלנו, כפי שזו נכפית עלינו על ידי מעשינו בעבר (קארמה). והדבר הזה מעולם לא היה יכול להיות קיים.

དག་ཇ།

gak ja

5. מדוע זה נכון שכאשר אנו מחפשים את הדבר שאנו מתייגים באמצעות השמות והמושגים שלנו, אנו לא יכולים למצוא אותו? (מסלול טיבטי-תן גם את המילה בטיבטית למושג זה.)

יש רק שלוש אפשרויות למצוא את הדבר שאנו מתייגים באמצעות שמות ומושגים.

- א. או שזה אחד או יותר מהחלקים של האובייקט הסופי, המתויג.
- ב. או שזה האוסף של כל החלקים האלו, השלם.
- ג. או שזה משהו מחוץ לשתי אפשרויות אלו.

האפשרויות הראשונה והשלישית אינן אפשריות, אפילו לא במובן הרגיל. השנייה לא נכונה משום שהרעיון של אנליזה זו תלוי באיתור אובייקט עצמאי, שהוא הבסיס לתיוג שלנו, שקיים מבלי להיות מתויג - כלומר, שהוא קיים באופן אולטימטיבי.

ཐ་སྐྱོད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཚོ་ན་མི་རྣམས།

Ta-nye takpay takdun tselway tse na mi nye

קורס ACI מס' 6: סוטרות להב היהלום

תשובות לשיעורי הבית

שיעור 3

1. בקטע הקריאה של שיעור זה מתאר הבודהה תחילה את החסד האינסופי של בודהיסטוה אשר מבצע את המעשים של נתינה וכו' "מבלי לשהות" באמונה של קיום עצמי, לאחר מכן הוא מתחיל לדון בסימנים ובאותות המיוחדים של גופו הפיזי של הבודהה. מה הקשר בין נתינה וכו' לבין גופו הפיזי של הבודהה?

שלוש השלמויות ראשונות (נתינה, אורח חיים מוסרי, והאמנות של הימנעות מכעס) - יחד עם חלק מהשלמות הרביעית (זו של חדות המאמץ) הן השלמויות העיקריות המרכיבות את מה שידוע כ"מכלול החסד". מכלול זה הוא שיוצר את שני הגופים הפיזיים של הבודהה.

2. ציין את ארבעת הגופים של הבודהה ותאר אותם בקצרה (מסלול טיבטית - בטיבטית)

א. גוף התמצית של הבודהה: הריקות של שלושת ה"גופים" האחרים (או יותר נכון: "חלקים") של ישות מוארת. "גוף" זה הוא מאוד חשוב, מאחר שהוא מספק את הפוטנציאל לישויות המוארות לתפוס את עצמן כישויות מוארות: ה"מסך" שעליו ישויות אלו משליכות את תפיסתן את עצמן כישויות מוארות.

ངག་ཡིག་སྒྲུབ།

ngowo nyiku

ב. גוף העונג של הבודהה: הגוף הפיזי המושלם שיש לישות מוארת בגן העדן שלה: אור צלול ומופלא ללא שום איברים פיזיים גסים.

འོངས་སྒྲུབ།

longku

ג. גוף המופע: הצורות הפיזיות אשר ישות מוארת שולחת - באופן אוטומטי, ללא כל מחשבה מודעת לעשות כך - לעולמות הסובלים, צורות שמופיעות בפנינו באופנים שונים (כיצורים חיים או כעצמים דוממים) אשר עשויים להועיל לנו. גוף המופע ה"קלאסי" הוא צורה פיזית כפי שהפגין הבודהה שאקיימוני בעולמנו.

ལྷན་སྒྲུབ།

trulku

ד. גוף החוכמה: התודעה הכל-יודעת של ישות מוארת, שמסוגלת לתפוס את כל הדברים בכל הזמנים - עבר, הווה ועתיד - שיש בעולם, וכן תופסת בו-זמנית מציאות רגילה ומציאות אולטימטיבית, בכל רגע ורגע.

ཡེ་ཤེ་ཅུ་ཀུ།

yeshe chuku

3. הסבר מדוע אומר הבודהה שהסימנים המיוחדים של הבודהה הינם כוזבים, אך עם זאת הם ממשיים.

הסימנים של הבודהה כוזבים מכיוון שהאופן שבו הם קיימים והאופן שבו הם מופיעים אינם זהים. כלומר: הם לא מופיעים כמה שניכפה עלינו להשליך על ידי הקארמה שצברנו בעבר, למרות שכך הדבר. יחד עם זאת, הם ממשיים במובן שהם באמת קיימים והם מצביעים על אדם כישות מוארת.

4. הסבר מדוע אומר הבודהה פעמיים שלגוף של הבודהה אין סימנים מיוחדים.

בפעם הראשונה שהוא אומר זאת, הוא מתייחס לעובדה שהגוף הפיזי של הבודהה הינו השלכה, וריק מכל קיום עצמי מצדו הוא. בפעם השניה שהוא אומר זאת, הוא מתייחס לעובדה שגוף הדהרמה (והכוונה כאן בעיקר לגוף התמצית) גם ריק, באותו האופן בדיוק. יש לזכור כי גוף התמצית, הוא עצמו הריקות של שני הגופים הפיזיים של הבודהה, והתודעה הכל יודעת שלו.

קורס ACI מס' 6: סוטרות להב היהלום

תשובות לשיעורי הבית

שיעור 4

1. ציין ותאר (ע"פ האסכולות הגבוהות) את שני הסוגים של לימודי הבודהה אשר מוזכרים ע"י מאסטר וסובהנדו בסוף חיבורו אוצר החוכמה הגבוהה (אבהיהרמה קושה), שנכתב בערך בשנת 350 אחרי הספירה (מסלול טיבטי- גם בטיבטית).

א. הדהרמה הפיזית: אלו הם שלושת האוספים או הסלים של הלימוד, יחד עם הספרים האחרים והלימוד הבודהיסטי שנמסר בעל פה.

ལུང་གི་ཚུལ།

lung gi chu

ב. הדהרמה בצורה של תובנות: אלו הם שלושת האימונים יוצאי הדופן המתוארים בשלושת האוספים של הכתבים, יחד עם חמש הדרכים או השלבים של השגת תובנות, והאמת של ההיפסקות.

ཏོག་པའི་ཚུལ།

tokpay chu

2. מה נדרש, ע"פ מאסטר וסובהנדו, עבור כל אחד מסוגי לימודים אלה, כדי שישאר כאן בעולם? (מסלול טיבטי- גם בטיבטית).

א. הדהרמה הפיזית תישאר בעולם כל עוד יש מישהו המלמד אותה בצורה נכונה לאחרים, עם מוטיבציה טהורה.

ལུང་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་སློབ་བ།

lung shindu shen la mawa

ב. הדהרמה של התובנות תישאר בעולם כל עוד יש מישהו המיישם את שלושת האימונים יוצאי הדופן ומתרגל את הלימוד הדרוש כדי להגיע להארה.

བསླབ་བ་གསུམ་ལ་སློབ་བ།

lappa sum la loppa

3. ישנן עמדות שונות רבות בנוגע לשאלה כמה זמן ישרדו לימודי הבודהה בעולם זה. ציין שלוש מהעמדות והחייבונים שמהן הן לקוחות, ואז תאר בקצרה את העמדה המקובלת על צ'וני לאמה דרקפה שדרופ.

כל אחת מהעמדות הבאות קבילה לחלק הראשון של התשובה:

א. הסוטרה של עידן הזהב: הדהרמה תישאר בצורתה הטהורה במשך 500 שנה אחרי ששקיימוני יעזוב את העולם. במשך 1,500 השנים שלאחר מכן הדהרמה תתקיים כצל של מהותה האמיתית.

ב. ההסבר של "מחרוזת האצבעות" (Angulimala): הדהרמה תישאר בעולם במשך אלף שנים לאחר מותו של הבודהה.

ג. הסוטרה שנתבקשה על ידי "תמצית הירח": 2,000 שנים.

ד. הסוטרה של הלוטוס הלבן על חמלה: 1,500 שנים.

ה. הסוטרה שביקשה אלת האור המושלם: סוטרה זו מצהירה כי 2,500 שנים לאחר מותו של הבודהה הדהרמה תתפשט ל"ארצם של בעלי הפרצופים האדומים", והכוונה למערב.

עמדתו של צ'וני לאמה: הדהרמה תישאר בעולם למשך 10 תקופות בנות 500 שנה כל אחת, כלומר, למשך 5,000 שנים. התקופות הקצרות האחרות נאמרו מתוך כוונה לצער את התלמידים כדי שיעריכו את הדהרמה; או שהן מתייחסות לתקופה של תובנות גבוהות; או לזמן בו הדהרמה תשגשג בהודו.

4. הסבר כיצד מפרש מאסטר קמלשילה את המילים הבאות, בשעה שהן מופיעות בסוורת להב היהלום.

א. עצמי: לתפוס את עצמי כ"אני" הקיים מצד עצמו - כלומר, לא כהשלכה.

ב. יצור חי: לתפוס כל דבר לגבי עצמי כמשהו "שלי" שקיים מצד עצמו - כלומר, לא כהשלכה.

ג. חיים: לתפוס את עצמי כ"אני" הקיים מצד עצמו לאורך מהלך חיי האדם.

ד. ישות: לתפוס את עצמי כ"אני" הקיים מצד עצמו ומתגלגל מגלגול למשנהו.

קורס ACI מס' 6: סוטרות להב היהלום

תשובות לשיעורי הבית

שיעור 5

1. תאר את שלושת הסדרים של מערכות עולמות (מסלול טיבטי- תן גם את שמם בטיבטית).
מערכת עולם ה"בסיסית": גלקסיה המכילה 1,000 פלנטות מאוישות.

ལྷོང་ཁྱི་ཕུད།
tong chipu

"רמה שנייה" של מערכת עולם: גלקסיה המכילה אלף קבוצות של אלף פלנטות מאוישות (כלומר, מליון פלנטות מאוישות).

ལྷོང་བར་མ།
tong barma

"רמה שלישית" של מערכת עולם: גלקסיה המכילה אלף קבוצות של אלף קבוצות של אלף פלנטות מאוישות (כלומר, ביליון פלנטות מאוישות).

ལྷོང་ཆེན་པོ།
tong chenpa

2. באיזה אופן אין הקארמה מהעבר ותוצאותיה קיימות? באיזה אופן הן בהכרח קיימות?

בעקרון, קארמה מהעבר ותוצאותיה העתידיות אינן קיימות ברגע ההווה, מאחר והאחת כבר נעלמה והאחרות טרם הגיעו. יחד עם זאת הן קיימות במובן הרחב, לאורך זמן: קארמה שבוצעה בעבר בדרך כלל תוביל לתוצאה קארמית בעתיד. כמובן שבשום מקרה הם אינן קיימות באופן שהוא בלתי תלוי בהשלכה שלנו, הנכפית עלינו על ידי הקארמה שלנו מן העבר.

3. ציין את שש השלמויות, על פי הסדר (מסלול טיבטי- גם בטיבטית).

א. שלמות הנתינה

ཇིན་པ།

jinpa

ב. שלמות המוסר

ཚུལ་བྱིས་པ།

tsultrim

ג. שלמות אורך הרוח (היכולת שלא להתכעס כאשר הנסיבות לכך מבשילות).

བཟོན་པ།

supa

ד. השלמות של שמחת המאמץ (תחושת השמחה בעשיית חסד).

བཙོན་འགུལ།

tsundru

ה. השלמות של ריכוז מדיטטיבי.

བསམ་གཏན།

samten

ו. השלמות של החוכמה.

ཤིས་རབ།

sherab

4. ציין והסבר את שלושת המרכיבים של מעשה הנתינה, ומהי המשמעות של "לא לראות אותם?" (מסלול טיבטי- גם בטיבטית).

א. הריקות של הנותן: העובדה שהאדם שמתרגל את שלמות הנתינה, אני עצמי, ריק מכל קיום עצמי. כלומר, אני קיים כפי שאני קיים במצב הנוכחי באמצעות השלכות שנכפות עלי כתוצאה ממעשי בעבר או קארמה, ועקרון זה עצמו משמעו שנתנה ברצף תעזור לי לתפוס את עצמי בעתיד כישות מוארת. אם אני מבין את זה, אזי "אינני רואה" יותר את המרכיב הזה של פעולת הנתינה כקיים מצד עצמו.

ཇིན་ཇིད།

jinje

ב. הריקות של מי שמקבל: העובדה שהאדם שמקבל את המתנה הוא ריק מכל קיום עצמי. כלומר, האדם כלפיו אני מבצע את הפעולה של נתינה אף הוא קיים כפי שהוא קיים בשל תפיסה הנכפית עלי על ידי מעשיו בעבר. עיקרון זה יעזור לי לתפוס אדם זה יותר מאוחר כישות נעלה בגן העדן שלי. אם אני מבין את זה, הרי ש"אינני רואה" את המרכיב השני בפעולה של נתינה כבעל קיום עצמי.

ཇིན་ཡུལ།

jin-yul

ג. הריקות של הנתינה עצמה: העובדה שכל המצב הזה, שבו אני נותן משהו, גם הוא ריק מכל קיום עצמי. כלומר, כל המצב הזה קיים כפי שהוא קיים באמצעות השלכות הנכפות עלי כתוצאה ממעשיו בעבר, ועיקרון זה יעזור לי לתפוס זאת בעתיד כפעולה מושלמת וספונטנית של ישות מוארת. אם אני מבין את זה, הרי ש"אינני רואה" את המרכיב השלישי בפעולת הנתינה כבעל קיום עצמי.

ཇིན་གྱ།

jinja

5. הסבר מדוע אמר הבודהה שלשלמויות המתבצעות ללא חוכמה לא מגיע להיקרא בשם "שלמות".

טכנית, כל אחת מבין שש הפעולות של נתינה והשאר נקראת "שלמות" כאשר היא מבצעת עם מוטיבציה של בודהיסטווה; כלומר, עם בודהיצי'יטה, או השאיפה להפוך מואר כדי שלהיות מסוגל להביא גם את כל האחרים למצב זה. בכתבים רבים נאמר שביצוע חמש השלמויות ללא חוכמה משול לתנועתו של אדם עיוור, ואינו ראוי לשם "שלמות". זאת משום שההבנה של ריקות שמעורבת בחוכמה מאפשרת לבצע מעשים טובים באופן שמביא ישירות להארה של הבודהה.

6. הסבר כיצד חמש השלמויות הראשונות, והשלמות האחרונה, פועלות כל אחת כסיבה לזו הבאה אחריה.

דרושה כמות עצומה של קארמה טובה בכדי להיות מסוגלים להבין את המושג של ריקות ואת ביטוייה של הקארמה בתוך הריקות. חמש השלמויות הראשונות עוזרות להשיג את הכמות הזו של קארמה טובה. כאשר החוכמה גדלה, היא עוזרת לשפר את ביצוען את חמש השלמויות הראשונות: האדם פועל כמי שיש לו עיניים שרואות ולא כמו אדם עיוור. תמיכה הדדית זו היא כמו ספירלה שעולה כלפי מעלה.

קורס ACI מס' 6: סוטרות להב היהלום

תשובות לשיעורי הבית

שיעור 6

1. בהקשר של ראייה ישירה של ריקות ניתן לחלק את כל היצורים החיים לשני סוגים בסיסיים, ציין מהם. (מסלול טיבטי- גם בטיבטית).
 - א. אנשים רגילים, שטרם תפסו ריקות ישירות, ואשר הזמן שעדיין נותר להם בגלגל חיי הסבל לא מוגדר.

སོ་སོ་རྒྱུ་བོ།

soso kyewo

- ב. אנשים בעלי תובנה, הנקראים "אריות" בסנסקריט. אלו תפסו ריקות ישירות, והזמן שנותן להם בגלגל חיי הסבל הוא מוגבל.

འཕགས་པ།

pakpa

2. תן שתי משמעויות של המילה בטיבטית ל"תפנית" והסבר את תפקידה בראייה ישירה של ריקות. (מסלול טיבטי- תן את שתי המשמעויות בטיבטית והסבר את התפקיד בעברית).

- א. המילה הטיבטית לתפנית היא "ngenjung" המתורגמת כ" יצא לבטח". במובן אחד המשמעות היא "rabjung", או "יצא מהחיים הארציים".

ངེས་འབྱུང་།

ngenjung

ངེས་པར་འབྱུང་བ།

ngepar jungwa

རབ་བྱུང་།

rabjung

རབ་ཏུ་བྱུང་བ།

rabtu jungwa

ב. המשמעות השנייה של מילה זו היא " יצא לבטח" מהסבל, ובמובן הזה זה מתייחס לנירוונה: חיסול כל הסבל.

חיוני להגיע לתפנית אמיתית בכדי להשיג את הראשונה מבין חמש הדרכים: דרך הצבירה. ללא השגת הדרך הראשונה, השלישית היא בלתי אפשרית. בפועל, לא יהיה לאדם הפנאי הדרוש – הן פיזית והן מנטאלית, הנחוץ כדי להשלים את הלימוד וכדי להשיג את הרמה העמוקה של ריכוז מדיטטיבי - שני דברים שהם חיוניים בכדי להשיג את ראיה ישירה של ריקות - אלא אם כן הוא או היא ויתרו על חיים בהם הפוקוס הוא על מטרות ארציות.

ཚོགས་ལམ།

tsok lam

3. ציין ותאר את העיקרון החשוב ביותר להשגת הבנה אינטלקטואלית של ריקות על דרך ההכנה (מסלול טיבטי- ציין את השם בטיבטית והסבר בעברית).

זהו העיקרון של "קטגוריות ומאפיינים" (*chi jedrak*), אשר בצורה כללית יותר מתורגם גם ל"כללי וספציפי". יש ארבעה סוגים של הכללות, ושלושה מהם במיוחד רלוונטיים כאן. אלו הם "הכללה שהיא סוג" (*rikchi*), "הכללה של אובייקטים" או "תמונה מנטאלית מהותית" (*dunchi*), ו"הכללה של מונחים" (*drachi*).

דוגמא ל"הכללה שהיא סוג" יכולה להיות "מכונית", שהיא קטגוריה (*chi*) של המאפיין שברולט (*jedrak*). דוגמא ל"הכללה של אובייקטים" תהיה התמונה המנטאלית שלך של אדם שפגשת בעצמך בעבר. דוגמא ל"הכללה של מונח" תהיה הדימוי המנטאלי שלך של אדם ששמעת מישהו אחר מדבר עליו, אבל מעולם לא פגשת בעצמך.

ההכללה הרביעית היא "הכללה של אוסף של חלקים", המתייחסת לשלם המורכב מחלקיו. דוגמא כאן תהיה אדם שגופו מורכב מראש, רגליים, ידיים, וגו.

ཇི་བྱི་བྲག།

chi jedrak

རིགས་བྱི།

rikchi

དོན་བྱི།

dunchi

བྲག་བྱི།

drachi

4. תאר את התוכנה אשר מתרחשת ברמה של דרך ההכנה, אשר ידועה כ"דהרמה הגבוהה ביותר." (מסלול טיבטי- תשובה בטיבטית).

הרמה של ה"דהרמה הגבוהה ביותר" מתרחשת לקראת סופה של הדרך השנייה, דרך ההכנה, ממש לפני (באותו יום, כמה שעות לפני) שהאדם מתיישב למדיטציה עמוקה ותופס ריקות ישירות. ברמה הזו האדם מבין לראשונה באופן מושלם, ישירות, את תהליך שבו הוא כל הזמן קולט אינדיקציות של אובייקט, ואז קושר אותם ל"הכללה" שבתודעתו, וטועה ומחליף רעיון זה של האובייקט באובייקט שבפועל. תהליך זה הוא בדיוק האופן שבו מתפקדת המציאות הכוזבת, כך שלמרות שאדם חי בתוך המציאות הכוזבת מאז ומתמיד ועד לרגע זה, הוא מעולם לא הבחין ישירות במה שהוא עושה.

ཇོ་མ་ཚལ་གྱི་མཚན་ལ།

chu chok

ཀུན་ལྷོ་བ་བདེན་པ།

kundzob denpa

5. הסבר את שתי המשמעויות של מה שנקרא לפעמים ה"אי-דואליות" של נושא ומושא בדרך הראייה. למה אין הכוונה במושג זה? (מסלול טיבטי- תן גם את המטאפורה הקלאסית.)

א. "אי דואליות של נושא ומושא" במובן אחד מתייחס לעובדה שבמהלך התפיסה הישירה של ריקות, אדם לא יכול להיות מודע לעצמו או לתודעתו, מאחר שזה חלק מהאמת או המציאות הכוזבת, ולא חלק מהאמת או המציאות האולטימטיבית. זה אומר שבמהלך ראייה ישירה של ריקות, אדם לא יכול אפילו לחשוב לעצמו: "אני סוף סוף תופס ריקות ישירות!"

གཉིས་སྣང་མེད་པ།

Nyi nang mepa

ב. נושא ומושא הם לא דואליים גם באופן כללי, במובן ששניהם ריקים באותה המידה מקיום עצמי. זה לעיתים מתייחס ל"איכות" שלהם.

སེམས་ཉིད།

nyam-nyi

ג. ב"אי דואליות" אין הכוונה שהנושא והמושא הם איכשהו זהים, או שאינם קיימים כאובייקטים נפרדים, או שאינם איכשהו העולם שסביבי, או כל רעיון שגוי אחר שדומה לזה. רוב הרעיונות האלו הם צורות קלאסיות של הקיצוניות של גיהיליזם, אשר מופרכת באופן מפורט ועוצמתי על ידי הפילוסופיה של דרך האמצע, שעוברת בין שתי הקיצוניות.

ཇུ་ལ་ཇུ་བཞག་པ།

chu la chu shakpa

המונח הטיבטי לאי דואליות של נושא ומושא במהלך התפיסה הישירה של ריקות היא "מים בתוך מים".

6. תן את שמו של מצב התודעה שבא בעקבות התפישה הישירה של ריקות בדרך הראיה, וציין את ארבעת האובייקטים שאדם מבין בנקודה זו. (מסלול טיבטי- גם בטיבטית).

השם: מצב התודעה המלווה תפיסה ישירה של ריקות בדרך הראיה ידוע כ"חוכמה שאחר".

ཇེཏོཔ་ཡེ་ཤེས།

jetop yeshe

א. אדם מבין לראשונה, באופן מושלם, שכל החיים הם סבל: זו האמת של האריה על סבל.

སྤུག་བསྐྱེད་པ།

dukngel denpa

ב. אדם מבין באופן מושלם שסבל זה בא מבורות (במיוחד בצורה של טעות בתפיסה של המציאות), המחשבות הרעות שזו יצרה, והקארמה שנוצרה על ידי שניהם. זוהי האמת של האריה על מקור הסבל.

ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ།

kunjug denpa

ג. אדם רואה ישירות שאפשרי לחסל את הסבל: זוהי האמת של האריה על היפסקות.

འགོག་བདེན།

gokden

ד. אדם רואה כיצד ניתן להשיג את סיום הסבל, במיוחד על ידי שימוש בתפיסה ישירה של ריקות; זוהי האמת של האריה של הדרך.

ལམ་བདེན།

lamden

7. תן לפחות שתי דוגמאות ממשיות של ארבעת האובייקטים המוזכרים בשאלה מס' 6.

שתיים או יותר מהאפשרויות רשומות אחרי כל סיפרה:

א. אדם מבין באמת את העובדה שהוא או היא ארעיים וחיבים למות. למשך יום אחד, אדם מסוגל לקרוא את המיינד של אנשים אחרים, ולראות ישירות את הנגעים הרוחניים שבהם.

ב. הוא או היא מבינים שמעולם לא הייתה להם תפיסה נכונה, באף אחד מרגעי חייהם עד כה. הם מבינים שכל הפעולות שלו או שלה הן למעשה אנוכיות בלבד ולשירות עצמי: אפילו לימודי דת, וטקסים, ומנחות, נגועים כל הזמן באינטרס עצמי, תשוקה וגאווה.

ג. אדם מבין שהריקות שהוא תפס ישירות הייתה גוף התמצית של הבודהה. הוא יודע תוך כמה גלגולי חיים (למשל, תוך שבעה) הוא ישיג הארה מלאה. הוא מבין שלא יקראו לו ב"שם" שלו באותו הזמן. הוא מבין שייצוגים של הבודהה והמלאכים הטנטריים בציורים ובפסלים נוצרו על ידי מישהו שבאמת ראה אותם.

ד. האדם מבין באופן מושלם שהתפיסה שלו הייתה מדויקת ונכונה, לא אשליה או הזיה. לאדם יש תחושה שהיא כמעט פיזית של בודהיצי'טה, אהבה המתפשטת מליבו החוצה אל העולם, וכוונה לעזור לעולם. למשך זמן מה הוא מאבד את התשוקה לאובייקטים ארציים כמו אוכל, הוא מבין שניסים כגון להפוך ברזל לזהב הם אפשריים, ומבין שכל הכתוב בכתבים העתיקים נכון באופן מושלם: שהדהרמה היא דרך נכונה לחלוטין. הוא מבין את המשמעות של יהלום. הוא מבין באמת את החשיבות של קידה.

8. הסבר את המשמעות של המושג "אשליה" במהלך המחצית השניה של דרך הראיה ולאחריה. הסבר גם למה אין הכוונה כשמדברים על אשליה בהקשר זה. (מסלול טיבטי - תן את המושג הטיבטי ל"מושלה")

במהלך של התפיסה הישירה של המציאות, האדם מפסיק לראות אובייקטים כבעלי קיום עצמי. אחרי שהוא יוצא, הוא שוב רואה אותם, על כורחו, כבעלי קיום עצמי. הוא יודע שהוא טועה אבל לא יכול לעצור את עצמו, בדומה לסיפור של יוליסס הקשור לתורן. ולכן האובייקטים הם כמו אשליה בשבילו. ב"אשליה" כאן אין הכוונה שהדברים אינם קיימים, או ששום דבר לא ממש משנה, בעיקר במה שקשור בשמירה על מוסר.

འཇུག་པའི་ལུང་།

gyuma tabu

9. ציין את שני התפקודים המנטאליים אשר חדלים לחלוטין בעקבות התפישה הראשונה של ריקות בדרך הראיה. (מסלול טיבטי - גם בטיבטית ותן את המושג לביטוי "ננטש בדרך הראיה").

א. האמונה האינטלקטואלית בקיום עצמי פוסקת לנצח; אף אחד לעולם לא יוכל יותר לשכנע אדם זה שמה שנראה לו שהוא רואה הוא נכון.

བདེན་འདིན་ཀུན་བརྟགས།

dendzin kuntak

ב. שנית, לאדם זה לעולם לא יהיו יותר ספיקות לגבי הלימוד הבודהיסטי ולגבי הדרך: הוא או היא רואים ישירות את האמת של אלו, שהם מובילים אדם לצאת מסבל ולהשיג הארה מושלמת.

ཐེ་ཙོམ།

Te tsom

המילה הטיבטית לתפקודים המנטאליים שננטשים בדרך הראייה היא *tong pang*.

མཐོང་པང་།

tong pang

10. הסבר את התפקוד של התפיסה הישירה הראשונה של ריקות במהלך הדרך שבאה לאחר מכן, דרך התרגול.

במהלך דרך התרגול, אדם מרגיל את עצמו למה שהוא ראה ישירות במהלך דרך הראייה. הוא או היא משתמשים בהבנה החדשה שלהם של ריקות להסיר את שאר הנגעים הרוחניים, וכן את הזרעים לראות דברים כקיימים מצד עצמם.

གོམ་ལམ།

gom lam

קורס ACI מס' 6: סוטרות להב היהלום

תשובות לשיעורי הבית

שיעור 7

1. הסבר את הריקות של מעשה הנבואה של הבודהה במונחים של שלושת המעגלים. (מסלול טיבטי-ציין גם את שלושת המעגלים כאן בטיבטית.)

המנבא, האובייקט, והמעשה כולם ריקים מקיום עצמי. הבודהה, זה שנותן את הנבואה, ריק היות, ולדוגמא, הוא תופס את עצמו כבודהה לא בגלל שהוא כזה מצד עצמו, אלא בגלל שמעשיו בעבר כופים עליו לראות את חלקיו כמרכיבים של תודעתו וגופו של הבודהה. זה גם חל על זה שקיבל את הנבואה. העובדה שהמצב הזה בכלל קורה, גם היא תוצאה מההשלכות או התפיסות של האנשים הנוכחים. שים לב שהנבואה שניתנת לגבי ההארה יכולה גם היא להיות האלמנט השלישי כאן: גם היא רק השלכה.

ལུང་བསྟན་པ་པོ།

lung tenpapo

ལུང་བསྟན་པ།

lung tenpa

ལུང་བསྟན་པར་བྱ་བ།

lung tenpar jawa

2. האם הבודהה, בחייו הקודמים, חש כאב כאשר גפיו נכרתו בזה אחר זה ע"י המלך של קלינקה, תוך שהוא מבין את הריקות של שלושת האלמנטים? תן פירוט מה.

הוא אכן חש כאב, אבל הוא הבין באותו הרגע שלכל אחד משלושת המרכיבים של המצב (הכוונה כאן למלך שפגע בו, הוא עצמו שנפגע על ידי המלך, והעובדה שכל המצב בכלל קורה) יש את הריקות שלו, כלומר שכל אחד מאלו הוא השלכה שנכפתה עליו על ידי מעשיו בעבר, או הקארמה.

3. למה הוא לא חש שום שנאה באותו הרגע?

הוא לא חש שום שנאה משום שהוא הבין שהסיבה שהמצב קרה היא בגלל שהוא עצמו פגע באחרים בעבר, והוא הבין שאם הוא יגיב בשנאה או באיזה מעשה (או קארמה) שלילי אחר - הוא רק ינציח את המצב: שהוא עצמו שוב יפגע בעתיד. במקום זאת הוא בחר לשבור את מעגל האלימות, תוך שהוא מיישם את החוכמה שלו, את ההבנה שלו של ריקות.

4. תאר את הריקות של התודעה של ארהט.

ממש כמונו, הארהט שומע או שומעת מחשבות שעוברות בתודעה שלו או שלה. הודות לקארמה הטובה במיוחד שהם צברו בעבר, אף אחת מן המחשבות הללו לא מאורגנת על ידי קארמת העבר שלהם לרגשות שליליים. בדיוק כפי שלא נכפה על אדם לראות עט כחפץ ללעיסה (כפי שאכן נכפה על כלב), כך לעולם לא יכפה על ארהט לתפוס מחשבות שהן בעצם ניטרליות או ריקות - כשליליות.

קורס ACI מס' 6: סוטרות להב היהלום

תשובות לשיעורי הבית

שיעור 8

1. תאר את הדרך שבה אמור הבודהיסטוה מאיטריה להגיע להארה שלו. (מסלול טיבטי- גם בטיבטית).
שישה דברים שונים קורים בו זמנית בדיוק ברגע שבו מגיע מאיטריה (או כל ישות אחרת) להארה בגן העדן שלהם (שעבור מאיטרייה זה נקרא אוקמי, או אקאנישתה, שהמשמעות היא "גן העדן שאינו מתחת לאחר"):

འཛམ་མིན།

okmin

- א. במה שידוע כ"מצב הסופי של מדיטציה", הוא תופס את "סך כל הדברים", מה שמתייחס לכל האובייקטים במציאות הכוזבת, בכל שלושת הזמנים.

ཇི་སྙེ་ཚུལ་ཅད་ཀྱི།

ji-nye chutok

- ב. הוא משיג את ה"סוף המוחלט". מילה זו יכולה להתייחס לריקות עצמה, אבל כאן היא מתייחסת לסוף של ההזדקנות והמוות.

ཡང་དག་མཐའ།

yangdak ta

- ג. הוא משיג את "גוף הדהרמה", זה מתייחס בעיקר לריקות של שלושת גופי הבודהה האחרים.

ཚུལ་སྤྱི།

chuku

- ד. הוא משיג "הארה כלפי כל האובייקטים", שכאן מתייחס בעיקר לתפיסה של המציאות האולטימטיבית של כל הדברים הקיימים.

སངས་རྒྱས་པ།

sang gyepa

ה. הוא משיג את גוף גן העדן, בשעה שהגוף שיש לו במהלך המדיטציה הסופית עובר טרנספורמציה.

ལོངས་སྤྱ།

longku

1. הוא משיג את מה שיגרום לאינסוף המופעים של הבודהה, וזה מתחיל מייד ברגע שאחרי זה.

ལྷུལ་སྤྱི་རྒྱ།

trulkuy gyu

2. מדוע אין האמת של הסבל קיימת בגן העדן של הבודהה?

אין קארמה שלילית או נגעים רוחניים שיניעו או ייצרו סבל על בסיס תמידי, כפי שהם נמצאים כאן בעולם התשוקות ומייצרים סביבנו אובייקטים.

3. ציין את ארבעת הכוחות של הטיהור של קארמה וציין מקור מוקדם לאלו. (מסלול טיבטי- גם בטיבטית).

א. כוח הבסיס

ཉེན་གྱི་སྣོབ་ས།

ten gyi top

ב. כוח ההשמד

རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པའི་སྣོབ་ས།

nampar sunjinpay top

ג. כוח הריסון של מעשים רעים

ཉེས་པ་ལས་སྦྱར་བརྗོད་པའི་སྣོབ་ས།

nyepa le larndokpay top

ד. כוח יישום תיקון

གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་པའི་སྣོབ་ས།

Nyenpo kuntu chupay top

מקור מוקדם: הלימוד על ארבעת הכוחות של טיהור לקוח במקור מהסוטרה על ארבעת התרגולים, שנאמרה על ידי לורד בודהה.

ཇོ་ཤི་ཏེ་པེ་དོ།

chu shi tenpay do

4. סוטרת להב היהלום אומרת שכל אדם אשר קורא או לומד סוטרה זו יסבול סבל רב. מדוע?

מכיוון שהלימוד על ריקות הוא האנטידוט העוצמתי ביותר שאדם יכול ליישם כדי לעצור את כוחם של מעשים רעים מן העבר, קארמות שליליות מן העבר. כפי שכתוב בסוטרה של מלך הריכזו: הכוח של מעשה מאד טוב כמו לימוד על ריקות גורם להבשלה מהירה של זרעים קארמיים קיימים שהיו עלולים לקחת אותך ללידה במחוזות התחתונים, והבשלה זו תהיה הרבה פחות עוצמתית - למשל, בצורת כאב ראש.

5. איזה מארבעת הכוחות קשור במיוחד לנושא שבו דנה סוטרת להב היהלום? מדוע? (מסלול טיבטי- גם בטיבטית.)

מספר ארבע (פעולה מכפרת), מכיוון שהצורה הגבוהה ביותר של יישום אנטידוט הוא הלימוד על ריקות.

ཡེ་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས།

nyenpo kuntu chupay top

קורס ACI מס' 6: סוטרות להב היהלום

תשובות לשיעורי הבית

שיעור 9

1. צ'וני לאמה דרקפה שדרופ מציין שארבעה דברים שונים מקבלים את השם "שלמות החוכמה", למרות שרק אחד מהם הנו הדבר האמיתי. ציין את הארבעה, הסבר כל אחד מהם בקיצור, וציין איזה מהם הינו השלמות האמיתית. (מסלול טיבטי- ציין את השמות בטיבטית והסבר בעברית.)

א. שלמות החוכמה ה"טבעית": זו מקבילה לגירוונה "טבעית", האם ה"טבעית", והמציאות האולטימטיבית או ריקות. היא נקראת כך משום שמאז ומעולם, מזמן ללא ראשית, לא היה לה שום קשר עם הופעה של דברים הקשורים בנגעים רוחניים.

རང་བཞིན་ཤེར་གྱིན།

rangshin sherchin

ב. שלמות החוכמה של ה"כתבים": זו מוגדרת כ"אוסף הכתבים של הדרך הגדולה הנוטל, בנושא מרכזי, הצגה שאינה שוגה של הדרך הגדולה, יחד עם התוצאה של דרך זו."

གཞུང་ཤེར་གྱིན།

shung sherchin

ג. שלמות החוכמה של ה"דרך": זו מוגדרת כ"חוכמת הבודהיסטויה המשולבת ברמה יוצאת דופן של השיטה, וכן ברמה חיוצאת דופן של החוכמה."

ལམ་ཤེར་གྱིན།

lam sherchin

ד. שלמות החוכמה של ה"תוצאה": זו שלמות החוכמה בפועל, ומוגדרת כ"צורה האולטימטיבית של חוכמה, המצוינת על ידי שלושה מאפיינים."

འབྲས་བུ་ཤེར་གྱིན།

drebu sherchin

"שלושת המאפיינים" הם:

(1) מאפיין של הבסיס – חוכמה זו נמצאת אך ורק בתודעתם של אריות ובודדות.

ཏིན་གྱི་ཐུང་པར།

ten gyi kyeper

(2) מאפיין של מהות – זוהי חוכמה שאינה דואלית.

ངོ་བོའི་ཐུང་པར།

ngowoy kyeper

(3) מאפיין של ריקות מן האובייקט שאותו אנו מכחישים – כלומר שהוא ריק מכל קיום עצמי והוא דמוי אשליה.

དགག་བྱ་དང་བྲལ་བའི་ཐུང་པར།

gakja dang drelway kyeper

2. פילוסופיית דרך האמצע נעה בנתיב אמצעי בין שתי קיצוניות שונות. הסבר את המשמעות המילולית של המילה "קיצוניות" כאן. (מסלול טיבטי- גם בטיבטית).

ג'ה צנוגקאפה, באור על הכוונה האמיתית, מצטט את מאסטר קמלשילה מאור על דרך האמצע ומתאר את "הקיצוניות" כהוים שאדם נופל לתוכה ממרומיו של צוק. כל מי שנפל מן הצוק - בזבז את חייו; כל מי שנאחז בקיצוניות אלו ימשיך לסבול בגלגל החיים.

དེས་ན་འདིའི་མཐའ་ནི་ལྷུང་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་བྲག་གཡང་ལ།
མཐའ་དང་དེ་ལ་ལྷུང་བ་ལ་མཐའ་ལ་ལྷུང་ཞེས་སྒྲིབ་ཏུ། གང་དུ་གཟུང་བས་
འཇིན་པ་པོ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ལ་མཐའ་ལྷུང་ཞེས་བཤད་པའོ།

*de na diy ta ni tungway ne yin te, jikten na drak- yang la ta dang de la
tungwa la ta la hlung she mawa tar, gang du sungwe dzinpapo pungwar
gyurwa la tar hlung she shepao*

3. יש שתי קבוצות של קיצוניות. תאר מהי המשמעות של להיאחז בשתי הקיצוניות של "קיום" ו"חוסר קיום". (מסלול טיבטי- תן את השם בטיבטית והסבר בעברית.)

א. היאחזות בקיצוניות של קיום: לחשוב לעצמי שכל האובייקטים קיימים באופן שאינו תלוי בהשלכה שלנו. זה לראות משהו (קיום עצמי) כאשר בפועל אין כזה, ולכן היאחזות בקיצוניות זו היא סוג של הגזמה. תוצאה אופיינית של קיצוניות זו יכולה להיות מחשבה ששקר יכול להוביל לרווח בעסקה.

ཡོད་པའི་མཐར་འཇིག་པ།

yupay tar dzinpa

རྣོ་འདྲེག་པ།

drondok

ב. תפיסה של קיצוניות של קיום עצמי: לחשוב שאם אובייקטים לא קיימים באופן בלתי תלוי בהשלכה שלנו, אז הם לא יכולים להתקיים בכלל. זה לא לראות כלום היכן שיש למעשה משהו (קיום נומינאלי), ולכן היאחזות בקיום זה היא סוג של תת-הערכה. תוצאה אופיינית של קיצוניות זו יכולה להיות המחשבה שבגלל שדברים הם דמויי אשליה, אז אין צורך לכבד את נדרי המוסר.

མིན་པའི་མཐར་འཇིག་པ།

mepay tar dzinpa

སྐྱར་འདྲེག་པ།

kurndep

4. בשתיים מן השורות החשובות ביותר שלו, אומר ג'ה צונגקאפה (האסכולה הגבוהה יותר של דרך האמצע) שהבנה של קיום תלוי מונעת אדם מלהיתפס באחת משתי הקיצוניות, והבנה של ריקות מונעת אדם מלהיתפס בקיצוניות השנייה. צטט את הפסקה והסבר מה כוונתן של שורות אלו. (מסלול טיבטי- צטט בטיבטית והסבר בעברית.)

בשלוש הדרכים העיקריות, אומר ג'ה צ'ונגקאפה,

כל זאת ויתרה: הבנת המופע תמנע

את קיצוניות הקיום,

והבנת הריקות - את זו של האין.

הריקות והתלות לעולם יד ביד מופיעות -

זאת ראה, ולעולם לא תגלוש

להשקפות שהן קיצוניות.

གཞན་ཡང་སྣང་བས་ཡིད་མཐའ་སེལ་བ་དང་།
སྣང་བས་མིད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྣང་བ་ཉིད།
རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འཆར་བའི་རྩལ་ཤེས་ན།
མཐར་འཇིག་ལྟ་བུས་འཕྲོག་པར་མི་འགྱུར་རོ།

*shen-yang nangwa yuta selwa dang
tongpe meta sel shing tongpa nyi
gyu dang drebur charway tsulshe na
tarndzin tawe trokpar mingyur ro*

ההבנה שלשום אובייקט אין קיום עצמי, מלבד זה שהוא מופיע באופן כזה, מונעת אדם מלהיאחז בצורה הראשונה של קיצוניות, שדברים קיימים באופן מוחלט. עם זאת, המופע עצמו לא יכול להתקיים בזכות עצמו, וכך ההבנה של ריקות מונעת אדם מלהיאחז בקיצוניות שדברים אינם קיימים, באופן קונבנציונלי.

5. רשום את ההבחנה בת ארבעה חלקים שניתנה על ידי חכמי דרך האמצע.

פאבונגקה רינפוצ'ה אומר:

החכמים הגדולים של אסכולת דרך האמצע עושים הבחנה בת ארבעה חלקים: הם אומרים ששום דבר אינו קיים באופן טבעי, אבל זה לא ששום דבר כלל לא קיים; כל דבר קיים אך ורק על פי מוסכמה, אך כל הדברים קיימים ללא שום קיום טבעי. הנקודה בה טועים המתפקדים ושאר האסכולות היא בכישלונם להבחין בין ארבע אלו: שני סוגים של "שום דבר לא קיים" ושני סוגים של "כל הדברים קיימים".

קורס ACI מס' 6: סוטרות להב היהלום

תשובות לשיעורי הבית

שיעור 10

1. מדוע דברים משתנים ומדוע יש דברים בעולמנו הגורמים דברים אחרים? (לדוגמא, מדוע התרופות לא תמיד עובדות, או מדוע אין בנמצא אסטרטגיות השקעה שתמיד מצליחות?)

למרות העובדה שדברים ריקים; לא: בגלל העובדה שדברים הם ריקים, הם מתפקדים, לדוגמא: משום שתרופה, למשל, היא ריקה, ואין לה שום טבע עצמי לרפא בכלל, אספירין משפיע על אנשים מסוימים ולא משפיע על אחרים, וזה תלוי במעשי העבר שלהם, או בקארמה. וברור שאיננו יכולים להגיד שאסטרטגיות השקעה שנוטלות סיכון הן מוצלחות יותר מכאלו שהן שמרניות, או להפך: כל אחת מהן תצליח למי שיצרו רישומים קארמיים טובים בתודעתם בעבר, ואף אחת מהן לא תצליח למי שלא.

2. הסבר מדוע אין חלקה העליון של אסכולת המדיאמיקה מקבל את האמונה הבלתי מסויגת של חלקה התחתון באובייקטים כוזבים שהם "שגויים" או "נכונים" (מסלול טיבטי- רשום בטיבטית את השניים (הסבר בעברית).

החלוקה לאובייקטים כוזבים שהם "שגויים" וכאלה שהם "נכונים" מבוססת על אמונה שלאובייקטים מסוימים יש טבע משל עצמם. אלו המתפקדים באופן הצפוי הם "נכונים", ואלו שאינם מתפקדים כצפוי הם "שגויים".

אלא שבין אם האובייקטים מתפקדים כצפוי ובין אם לאו, לפי תפיסתם של אלו שהם לא אריות, הבחנה כזו היא חסרת משמעות כאשר בודקים את המצב יחסית לאמת האולטימטיבית שהארייה מבין.

כלומר: שני האובייקטים, הן אלו שנראים כנכונים והן אלו שנראים כשגויים למי שאיננו ארייה, נתפסים על ידי הארייה אולטימטיבית כשגויים. בלי שנבין את טבעו האמיתי של שינוי, כהשלכה בלבד, אין אנו מבינים את טבעו של האופן שבו דברים עובדים כמצופה.

ཡང་དག་ཀུན་ལྷོབ།

yangdak kundzob

ལོག་པའི་ཀུན་ལྷོབ།

lokpai kundzob

3. הסבר מדוע חלקה התחתון של אסכולת המדיאמיקה, אלה מקבוצת העצמאיים, מאמינים שיש לתוצאות טבע כלשהו משל עצמן, שהן נובעות מסיבות שהן שונות מן התוצאות, ואשר גם להן יש טבע כלשהו משל עצמן. (מסלול טיבטי- רשום את הטיבטית לאמונה והסבר בעברית.)

קבוצת העצמאיים מאמינה בתוצאות שיש להן טבע משל עצמן ושבתאות מסיבות שהן שונות מן התוצאות, ושגם להן יש טבע כלשהו משל עצמן. נכפה עליהם לומר זאת משום שאין הם יכולים לקבל את הרעיון שסיבה ותוצאה הן תוויות בלבד, נוצרות על ידי השלכה; כלומר, הם אינם תופסים כיצד הסיבתיות, ועצם השינוי עצמו, יכולים להיות פשוט אידיאליזציה מנטאלית. זהו השורש של כמעט כל השוני בינם לבין אסכולת המדיאמיקה הגבוהה.

རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་བཞུག་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་གྲུབ་
པའི་འབྲས་བུ་བཞུག་སྐྱི་བ།

rang gi tsennyi kyi druppay gyu shen le rang gi tsennyi kyi druppay drebu shen kyewa

4. הסבר מדוע אסכולת "רק תודעה" מאמינה שחייבת להיות איזושהי תודעת בסיס, שבה מאוחסנים זרעים מסוימים הנוצרים ע"י קארמה, ואשר נותנים את תוצאותיהם מאוחר יותר.

גם כאן שורש הבעיה הוא בחוסר היכולת לקבל את הרעיון שהסיבתיות עצמה היא פשוט תוצר של השלכות שלנו. זה מתייחס לסיבתיות בצורה של קארמה ותוצאותיה. בשל אי-יכולתה לקבל שהבשלה של קארמה היא אידיאליזציה מנטאלית של התהליך החל מביצוע המעשה ועד שתוצאתו נחווית, אסכולה זו נאלצת ליצור את המושג של "תודעת בסיס".

5. הסבר מדוע נקודת ההשקפה המובעת ע"י הוואשנג ואחרים, שמוסריות איננה הכרחית מכיוון שדברים הם ריקים, הינה מוטעית לחלוטין.

כל האובייקטים בעולם הם כמו מסכים ריקים; מה שאנו רואים עליהם הוא לחלוטין השלכה הנובעת מרישומים במיינד שלנו, שנרשמים שם כל אימת שעשינו משהו טוב או רע בעבר. ולכן- בגלל שדברים הם ריקים- אנו חייבים להיות טובים ומוסריים בחיינו האישיים, אם אנו רוצים שיכפה עלינו על ידי הקארמה שלנו לראות את העולם כגן עדן טנטרי בעתיד.